

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Rzymie
Wydział Konsularny

Konsulat Generalny
Rzeczypospolitej Polskiej
w Mediolanie

**EUROPEJSKA UNIA WSPÓLNOT POLONIJNYCH
ZWIĄZEK POLAKÓW we WŁOSZECH
WYDZIAŁ KONSULARNY AMBASADY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ w RZYMIE
KONSULAT GENERALNY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ w MEDIOLANIE**

Dokument końcowy konferencji

MONITOR EMIGRACJI ZAROBKOWEJ 2013 „Emigracja zarobkowa w dobie kryzysu” Rzym, 15-17 listopada 2013 r.

Przedstawiciele organizacji polonijnych oraz emigracji zarobkowej z państw UE dziękują organizatorom: Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych, Związkowi Polaków we Włoszech, Ambasadzie RP w Rzymie, Wydziałowi Konsularnemu Ambasady RP w Rzymie i Konsulatowi Generalnemu RP w Mediolanie za zorganizowanie konferencji.

Słowa podziękowania kierujemy do Ministra Spraw Zagranicznych RP za poparcie naszego projektu i zaangażowanie finansowe umożliwiające szeroki udział kadry konsularnej w konferencji oraz do TVP Polonia za patronat medialny nad konferencją.

Obrady tegorocznej konferencji toczyły się pod hasłem „**Emigracja zarobkowa w dobie kryzysu**”. Omówiona została tematyka rynku pracy, zabezpieczeń społecznych i szkolnictwa w trudnym okresie kryzysu ekonomicznego oraz problemy wynikające z integracji społecznej w nowych środowiskach krajów zamieszkania.

Monitorowanie zjawiska emigracji Polaków stało się w ostatnich latach konieczne między innymi ze względu na stale rosnącą liczebność emigracji zarobkowej i przyjmowanie przez nią charakteru osiedleńczego. Wzrasta też emigracja rodzinna oraz liczba dzieci rodziców się na emigracji generując nowego rodzaju potrzeby związane z edukacją dzieci i młodzieży.

Konferencja „Monitor Emigracji Zarobkowej 2013” w Rzymie potwierdziła tendencje zawarte we wnioskach konferencji berlińskiej z 2012 roku tj:

1. Postępującego wzrostu liczebności emigracji zarobkowej Polaków do państw Unii Europejskiej i jej coraz bardziej osiedleńczego charakteru.
2. Utrzymującej się niskiej skali powrotów do Polski.

Konferencja „Monitor Emigracji Zarobkowej 2013” w Rzymie wskazała ponadto na:

- Istnienie ryzyka **marginalizacji** polskich migrantów zarobkowych i ich **wykluczenia społecznego** w krajach zamieszkania.
- Konieczność **dostosowania polityki RP wobec Polonii i Polaków za granicą**, tak aby uwzględniała istniejące realia związane z nieustającą emigracją zarobkową oraz wynikające z tego faktu problemy i wyzwania.
- Niewystarczający zakres **pogłębionych badań naukowych** w Polsce dotyczących szczególnie skutków **społeczno-ekonomicznych emigracji zarobkowej** dla kraju i dla samych migrantów - czego efektem jest brak debaty publicznej w kraju na ten temat.

Postulaty Konferencji „Monitor Emigracji Zarobkowej 2013” do władz RP:

1. Postrzeganie migrantów zarobkowych, nie jako statystycznych obywateli RP, lecz jako realne **zasoby ludzkie**, w które należy inwestować ze względu na już odczuwalne negatywne zmiany demograficzne zachodzące w kraju.
2. Włączenie kompleksowej problematyki migracji zarobkowej do **priorytetów polityki i działalności** rządu RP, Sejmu i Senatu, ze szczególnym uwzględnieniem Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Uczestnicy Konferencji w Rzymie szczególnie apelują do władz polskich o:

1. Wspieranie inicjatyw przeciwdziałających **wykluczeniu społecznemu polskich migrantów** poprzez **informowanie i edukowanie** ich w zakresie praw pracowniczych i społecznych oraz wspieranie inicjatyw i organizacji pomagających migrantom w egzekwowaniu praw pracowniczych w krajach zamieszkania.
2. **Rozwijanie świadomości obywatelskiej** migrantów w celu zwiększenia ich **udziału w życiu ekonomicznym, jak i społecznym** w krajach zamieszkania (np. biernego i czynnego udziału w wyborach lokalnych i do Parlamentu Europejskiego) tak, by ich przedstawiciele stali się **ważnym partnerem** w kontakcie ze społeczeństwem kraju zamieszkania.
3. Rozwijanie i wspieranie wszelkich form działalności służących **utrzymaniu polskości w nowych pokoleniach** urodzonych już na emigracji, w tym m.in. uwrażliwianie rodziców na znaczenie tej wartości dla przyszłości ich dzieci.
4. Stworzenie spójnego **systemu informacji i jej komunikacji** odnośnie przepisów prawnych i ich zmian, związanych z pracą i pobytem migrantów zarobkowych w krajach zamieszkania, celem wypełnienia obecnej luki informacyjnej. Jednocześnie zauważamy dotychczasowe wysiłki i działania Ministerstwa Spraw Zagranicznych w tym zakresie.
5. Stworzenie niezbędnych warunków do **reintegracji** migrantów powracających do kraju.
6. **Monitorowanie nastrojów antypolskich.** Ścisła współpraca z kompetentnymi instytucjami w Polsce zajmującymi się problematyką zabezpieczeń społecznych byłaby ze wszech miar korzystna dla środowisk polonijnych m.in. wiedza i dane statystyczne dot. korzystania przez Polaków ze świadczeń socjalnych zagranicą celem reagowania na niechęć Polakom wypowiedzi i komentarze medialne.
7. **Zapewnienie wystarczających środków na edukację polonijną.** Zaniepokojenie budzi fakt, iż w dokonanej przez MSZ podziale środków na rok 2014 na działania polonijne wystąpiły duże dysproporcje: 4,5 mln zł zostanie przekazane na wsparcie edukacji w Wielkiej Brytanii, natomiast na pozostałe kraje – z wyjątkiem Niemiec i Litwy – przyznano tylko 0,7 mln zł. Nawet przy wsparciu konsulatów sytuacja taka grozi **regresem edukacji polonijnej** w państwach UE.

Monitor 2014 – Piąta edycja Konferencji

Rok 2014 będzie szczególnie ważny z racji rocznicy 10-lecia przystąpienia Polski do UE i 10-lecia nowej emigracji zarobkowej Polaków do państw UE.

W przyszłym roku, na piątej już edycji „Monitora Emigracji Zarobkowej” dokonamy bilansu tego dziesięciolecia wraz z podsumowaniem realizacji naszych postulatów i działań polskich władz w tym zakresie.

Rzym, 17 listopada 2013 r.